

Δελτίο Τύπου

Προκλήσεις και προοπτικές για τις ελληνικές Περιφέρειες: Με επιτυχία η παρουσίαση της έκθεσης κοινωνικών και οικονομικών τάσεων στην Πάτρα

Το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) και το Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών διοργάνωσαν εκδήλωση την Τετάρτη 13/2/2025 στην αίθουσα του Επιμελητηρίου Αχαΐας στην Πάτρα, για την παρουσίαση του δευτέρου τεύχους της «Έκθεσης Κοινωνικών και Οικονομικών Τάσεων στις Ελληνικές Περιφέρειες».

Στο πάνελ της εκδήλωσης συμμετείχαν, ο Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ, κ. Αθανάσιος Κοντογεώργης, οι Περιφερειάρχες Δυτικής Ελλάδας κ. Νεκτάριος Φαρμάκης και Πελοποννήσου κ. Δημήτρης Πτωχός, ο Γενικός Διευθυντής του ΙΟΒΕ κ. Νίκος Βέττας και ο Πρόεδρος του Παρατηρητηρίου Περιφερειακών Πολιτικών και του Επιμελητηρίου Αχαΐας, κ. Θεόδωρος Λουλούδης.

Τα βασικά στοιχεία της μελέτης παρουσίασε ο κ. Αντώνης Μαυρόπουλος, Ανώτερος Ερευνητής του ΙΟΒΕ, εστιάζοντας στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές περιφέρειες, στις διαφορές ανάπτυξης μεταξύ τους και στις στρατηγικές που μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας και της κοινωνικής συνοχής.

Η περιγραφική ανάλυση επιλεγμένων δεικτών σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ανέδειξε ότι υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση και ευκαιρίες για σύγκλιση των ελληνικών περιφερειών σε μια σειρά από τομείς:

- Η μείωση και γήρανση του πληθυσμού αποτελούν εθνικό πρόβλημα, σχετίζονται με τους ρυθμούς ανάπτυξης σε περιφερειακό επίπεδο, ενώ παρουσιάζουν μειωμένη ένταση σε επιμέρους περιοχές όπως η Κρήτη και το Νότιο Αιγαίο. Οι γεννήσεις υπολείπονται των θανάτων πλέον και στις 13 περιφέρειες. Η τάση μετριάζεται από θετικές καθαρές μεταναστευτικές ροές σε 10 περιφέρειες.
- Η οικονομική δραστηριότητα παρουσιάζει αμείωτα υψηλή συγκέντρωση στην Αττική, όπου καταγράφεται με διαφορά και το υψηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Ο ρυθμός επενδύσεων και πιστωτικής επέκτασης ανακάμπουν με διαφορετική ταχύτητα μεταξύ των περιφερειών.
- Η ανάγκη για σύγκλιση μεταξύ περιφερειών σε βασικούς οικονομικούς δείκτες παραμένει βασικός στόχος και πρόκληση, καθώς οι περιφέρειες των δύο μεγαλύτερων αστικών κέντρων και μεγάλο μέρος της νησιωτικής Ελλάδας καταγράφουν ταχύτερες επιδόσεις σε πολλούς τομείς.
- Η ετερογένεια μεταξύ περιφερειών σε βασικούς κοινωνικούς δείκτες και η απόκλιση από τον μέσο Ευρωπαϊκό όρο παραμένει έντονη, όπως για θέματα εισοδηματικής ανισότητας, υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής προστασίας.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ του Παρατηρητηρίου Περιφερειακών Πολιτικών και του Επιμελητηρίου Αχαΐας κ. Θεόδωρος Λουλούδης, τόνισε ότι η έκθεση αποτελεί μια αποτίμηση όλων των βασικών δεικτών σε επίπεδο οικονομίας, αγοράς εργασίας, επιχειρηματικότητας και δημογραφίας για όλες τις περιφέρειες της χώρας. Παράλληλα, αποτελεί πολύτιμη πηγή

ερμηνείας των κοινωνικών και οικονομικών τάσεων, για την διαμόρφωση διαπεριφερειακών πολιτικών.

Ο Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ, κ. Θανάσης Κοντογεώργης, σκιαγραφώντας το μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ελλάδα, είπε ότι η κυβέρνηση βρίσκεται σε φάση επικαιροποίησης και προτεραιοποίησης σε τομείς όπως οι δημόσιες μεταφορές, οι εσωτερικές ηλεκτρικές διασυνδέσεις, οι υδάτινοι πόροι και η ανθεκτικότητα των δικτύων άρδευσης, το δημογραφικό, η υγεία και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το ίδιο κάλεσε να πράξουν και οι τοπικές αρχές με τα δικά τους αναπτυξιακά σχέδια, γιατί επίκεινται σημαντικές αναθεωρήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο, γι' αυτό και πρέπει να γίνουν προτεραιοποιήσεις αναγκών που θα μπορούν να υλοποιηθούν γρήγορα, στο πλαίσιο του εφικτού και με ορθολογικό τρόπο.

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδος, κ. Νεκτάριος Φαρμάκης, αναφερόμενος στα οικονομικά στοιχεία, επισήμανε το ισχυρό αποτύπωμα της Περιφέρειας, ωστόσο τόνισε ότι δεν είναι υγιές σε μια ανταγωνιστική οικονομία, η περιοχή να βασίζεται κατά κύριο λόγο στην οικονομική συμβολή του Δημοσίου. Ο κ. Φαρμάκης πρόσθεσε ακόμα ότι αυτό το παραγωγικό μοντέλο είναι θνησιγενές και πρέπει να αλλάξει, αλλά με την προϋπόθεση ότι η νέα προτεραιοποίηση αναγκών θα φέρει στο επίκεντρο την ισόρροπη ανάπτυξη μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Ελλάδας.

Ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Δημήτρης Πτωχός, στάθηκε στη συμβολή του τουριστικού κλάδου, ο οποίος αν και τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται σημαντικά, συνεισφέρει μόλις το 2% των εσόδων του τοπικού ΑΕΠ. Δυνατό σημείο της Πελοποννήσου εξακολουθεί να αποτελεί ο πρωτογενής τομέας, ωστόσο ο κ. Πτωχός υπογράμμισε την έλλειψη βιομηχανικών και επιχειρηματικών πάρκων, που θα φέρουν σε επαφή την αγροτική παραγωγή με τη μεταποίηση. Ο κ. Πτωχός επισήμανε ακόμα την ανάγκη δημιουργίας κέντρων ενδιαφέροντος σε κάθε περιφέρεια.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΙΟΒΕ κ. Νίκος Βέττας, συμφώνησε με την ανάγκη επιλογών και προτεραιοποιήσεων στα τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα, γιατί οι διαθέσιμοι πόροι δεν είναι άπειροι και ο χρόνος μετράει αντίστροφα. Όπως είπε, το νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται πανευρωπαϊκά οδηγεί σε αλλαγή μοντέλου διαχείρισης πόρων, οι οποίοι θα πάψουν να διατίθενται οριζόντια και θα κατευθύνονται σε περιοχές προτεραιότητας, όπου θα διεκδικούνται από τους ενδιαφερόμενους φορείς σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.

Όσον αφορά στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου, τα περιθώρια σύγκλισης παραμένουν πολύ μεγάλα, γι' αυτό και οι ασκούμενες πολιτικές δεν πρέπει να περιορίζονται σε μεμονωμένα έργα, αλλά να κατευθύνονται σε δομικές παρεμβάσεις. Κατά τον κ. Βέττα, άμεσα αποτελέσματα στην αύξηση του τοπικού κατά κεφαλήν εισοδήματος μπορεί να επιφέρει η μεταποίηση, όπως επίσης η προσέλκυση ψηφιακών νομάδων και τουριστών, ιδιαίτερα γύρω από το πλέγμα των πανεπιστημίων και του πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής και η Πελοπόννησος προσφέρει αυτές τις δυνατότητες όσο λίγα μέρη στον κόσμο.

Τέλος, ο κ. Βέττας προέτρεψε τις πολιτικές και αυτοδιοικητικές αρχές, τα αναπτυξιακά του σχέδια να μην περιορίζονται χρονικά στα όρια ενός εκλογικού κύκλου, αλλά να έχουν μακροπρόθεσμη πνοή και να προσφέρουν περιβάλλον σταθερότητας στους πολίτες.

Επιπλέον πληροφορίες:

Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών (regionalpolicymonitor.org) | Β. Κασιώλας:
bkasiolas@gmail.com, 6979 387 456

Φωτογραφικό υλικό:

https://drive.google.com/drive/folders/1eh93f3Uc-Q9p9PGT-Wx1Nk80_0Jc_w7r?usp=sharing